

**Memòria d'activitats
2021**

i

Programa d'activitats 2022

**Centre de Documentació del Parc del Garraf
Ajuntament de Gavà**

Índex

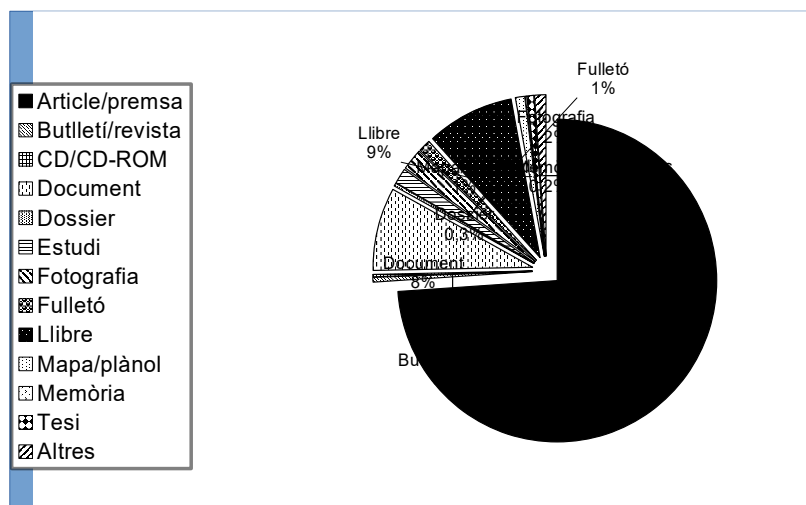
Memòria d'activitats 2021	pàg. 3
1. Tasques de manteniment i atenció al públic.....	pàg. 3
1.1. Tasques de manteniment i aplicació de la base de dades	pàg. 3
2. Col·laboració en tasques de difusió i divulgació del Parc del Garraf.....	pàg. 5
2.1. Oferta de serveis per a les escoles.....	pàg. 5
2.2. Activitats de difusió i divulgació del Parc del Garraf.....	pàg. 5
2.3. Programa <i>Viu el Parc</i>	pàg. 5
2.4. <i>Coneguem els nostres Parcs</i>	pàg. 6
2.5. Actuacions referents al Castell d'Eramprunyà.....	pàg. 6
2.6. Exposició <i>The Dust Bowl. Quan la natura es rebel·la</i>	pàg. 8
2.7. Participació en comissions i consells.....	pàg. 9
2.8. Assistència a trobades, congressos i/o seminaris.....	pàg. 9
3. Col·laboració en estudis o campanyes alienes a la Xarxa de Parcs Naturals.....	pàg. 10
3.1. Patrimoni natural.....	pàg. 10
3.2. Residus, reciclatge i energia.....	pàg. 11
3.3. XESGavà.....	pàg. 11
Pressupost i subvencions.....	pàg. 12
Programa d'activitats 2020	pàg. 13
1. Descubrim el Garraf.....	pàg. 13
2. Activitats de difusió i divulgació del Parc del Garraf.....	pàg. 13
3. Representació institucional.....	pàg. 14
4. Assistència a trobades, congressos i/o seminaris.....	pàg. 14

Memòria d'activitats 2021

1. Tasques de manteniment i atenció al públic.

1.1. Tasques de manteniment i aplicació de la base de dades.

- Nombre total de documents de la base de dades: **4.990**
- Tipologia dels documents de la base de dades:

- Nombre de registres entrats durant l'any 2021: **26**

D'aquests 26 exemplars nous catalogats, 22 pertanyen a la secció d'Hemeroteca (articles i revistes) i 4 són llibres.

- Nombre de consultes ateses: **20**
- Tipologia de les consultes:

El 65% de les consultes rebudes han estat a través de correu electrònic. El 30% telefòniques i un 5% restant presencials.

- Mitjans tècnics disponibles:
1 PC d'ús del documentalista i 2 PC de consulta pública. Tots tenen el paquet office instal·lat, així com accés a internet amb la possibilitat de consultar el catàleg col·lectiu en línia Koha.

- Mitjans humans disponibles:
Una documentalista i un biòleg.

- Horari d'atenció al públic:
De dilluns a divendres de 10 a 14 h; dimarts de l'1 de setembre al 31 de maig de 16:30 a 18:30h, agost tancat.

- Lloc:
Centre d'Història de la Ciutat, c/ de Salvador Lluç, 22, Gavà.

2. Col·laboració en tasques de difusió i divulgació del Parc del Garraf.

2.1. Oferta de serveis per a les escoles.

El Parc Arqueològic Mines de Gavà així com el Museu de Gavà han romàs bona part del 2021 tancats al públic. Un alt percentatge de les seves visites eren escolars i aquestes no s'han pogut recuperar fins al febrer del 2022. Així doncs, les propostes educatives que formaven part d'aquests espais no s'han pogut engegar. En aquestes hi havia un treball centrat en temes de ciències naturals i es feien també experiències al laboratori.

El 2021, això sí, s'ha continuat ofertant el treball de síntesi “L'ésser humà, actor en el paisatge”, que girava entorn de la implicació de les persones en els canvis al medi. Aquest plantejament educatiu es du a terme a partir de l'estudi a l'aula, però també al Museu i al Parc del Garraf.

2.2. Activitats de difusió i divulgació del Parc del Garraf.

De les deixalles què en fem?

Taller organitzat conjuntament entre el Museu, la Regidoria d'Educació i Medi Ambient. Aquesta activitat adreçada a alumnes de 4t d'Educació primària i amb docència al primer trimestre, té com a objectiu sensibilitzar-los respecte el tema dels residus, un aspecte que toca tant de prop al Parc del Garraf. La participació va ser de 236 alumnes, dividits en 10 grups.

2.3. Programa Viu el Parc.

Des de l'any 2005 Patrimoni Natural de l'Ajuntament de Gavà, duu a terme la coordinació, a Gavà, del Programa “Viu el Parc”, organitzat per l'Àrea d'Espais Naturals de la Diputació de Barcelona conjuntament amb els ajuntaments de l'àrea del Parc del Garraf, del Parc d'Olèrdola i del Parc del Foix. Es tracta d'una oferta cultural als municipis de l'entorn del parc i dins el propi espai protegit.

2.3.1. Programa escolar.

Dins d'aquest programa hi ha un apartat específicament adreçat als escolars. La possibilitat de participar-hi s'ofereix a totes les escoles públiques de l'àmbit del parc i, en concret, als alumnes de cinquè de primària. Es realitza una sortida col·lectiva al Conjunt Monumental d'Olèrdola. Aquesta visita s'acostuma a realitzar al novembre, però el 2021 no fou possible i els grups van ser reubicats al calendari, programant de nou aquestes visites a l'abril del 2022. L'Ajuntament de Gavà assumirà el cost del transport.

2.4. Coneguem els nostres Parcs.

Des de l'any 2005 Patrimoni Natural de l'Ajuntament de Gavà, duu a terme la coordinació, a Gavà, del Programa "Coneguem els nostres Parcs", que és fruit de la col·laboració entre els ajuntaments de les comarques de l'Anoia, Alt Penedès, Bages, Baix Llobregat, Barcelonès, Maresme, Osona Vallès occidental, Vallès oriental i la Diputació de Barcelona. Aquest programa pretén millorar la relació dels escolars amb el medi natural aprofitant la infraestructura dels parcs naturals que formen part del projecte de la Diputació de Barcelona.

En el marc d'aquest programa es visita el Parc Natural del Montseny. El curs 2020-2021 no es va realitzar a causa de la Pandèmia. Aquest curs 2021-2022, s'hi han inscrit alumnes de 6é de dues o tres escoles del municipi i la visita es realitzarà el 21 i 22 de maig. L'Ajuntament de Gavà assumirà una part del cost del transport.

2.5. Actuacions referents al Castell d'Eramprunyà.

2.5.1. Recerca.

Durant el 2021 no s'han dut a terme treballs de camp, però s'han estat fent feines de documentació que han permès extreure conclusions molt destacables. Durant el 2021 han ingressat materials de diferents excavacions, entre d'altres, les dutes a terme al Castell de l'Eramprunyà i del jaciment Can Valls de la Roca i gràcies a una subvenció de la Diputació s'ha procedit a la documentació de totes aquestes restes. Aquesta exhaustiva tasca ha permès evidenciar l'existència al turó del Castell d'un assentament de l'Edat del Bronze (1500 a.C).

2.5.2. Intervencions arquitectòniques i de manteniment.

Al maig del 2020 van iniciar-se unes obres al Castell de l'Eramprunyà -gràcies a una subvenció de la Diputació de Barcelona- encarregades a l'empresa Rècop -Restauracions arquitectòniques S.L.U.-, que van permetre:

- Ampliar el perímetre de tancament de protecció del recinte monumental, que fins ara deixava exposades tot un seguit d'estructures.*
- Fer la reconducció provisional de les aigües de pluja del recinte clos, evitant així el deteriorament que la seva circulació descontrolada tenia sobre la muralla.*

- Consolidar els elements i estructures amb problemes d'estabilitat, garantint-ne així la seva perdurabilitat. Això va incloure la consolidació dels paraments de muralla del recinte clos, la consolidació dels murs de ponent i tramuntana del recinte sobirà i els desperfectes dels arcs del pati del recinte sobirà, que afectaven a la seva estabilitat.

Totes aquestes intervencions van finalitzar-se l'octubre del 2021. Així mateix, durant aquest any s'han continuat fent tasques de manteniment i desbrossada del conjunt del castell per part de l'ADF local. Aquestes tasques han estat vinculades a les visites guiades mensuals dutes a terme per la Unió Muntanyenca Eramprunyà.

2.5.3. Pla director.

El consistori municipal, davant el deteriorament cada cop major de que donava mostra en els darrers temps, procedí a la compra del Castell de l'Eramprunyà el 2007 i començà un projecte de rehabilitació a través d'un conveni amb la Diputació a partir del 2010. La primera mesura que dugué a terme el consistori en adquirir-lo fou el tancament d'una bona part del recinte, no només per disminuir l'impacte dels visitants, sinó també per evitar riscos i accidents, ja que l'estat ruïnós en que es trobava podria provocar algun infortuni. Així mateix, també es sol·licità la redacció d'un Pla Director, que fou publicat el 2017, i que concretava les accions a seguir en cadascuna de les fases establertes.

Les obres anteriorment detallades estan incloses a la Fase 0 del Pla Director del Castell. De les intervencions en aquesta etapa establertes resta per fer només la consolidació d'una de les estructures afectades (cisterna del recinte sobirà) i la redacció del Pla de Manteniment, que s'espera es puguin dur a terme el 2022 en el marc d'una nova subvenció.

2.5.4. Comissió cívica.

Es manté creada la Comissió Cívica per a mantenir-la informada de l'evolució dels treballs al Castell així com per recollir les impressions dels membres de la comissió.

2.5.5. Accions de comunicació i divulgació.

S'ha donat continuïtat a les accions de comunicació i divulgació:

- *Tasques de comunicació per donar a conèixer les visites realitzades entorn el Parc Natural.*
- *Visites gratuïtes a càrrec de la Unió Muntanyenca Eramprunyà. Els tercers diumenges de mes es van fer sortides guiades al castell d'Eramprunyà sortint des de l'Ermita de Bruguers. Amb les obres de restauració del castell l'accés lliure queda restringit. Per conèixer aquest important enclavament històric i paisatgístic es pot fer a través de la visita guiada al castell a càrrec dels voluntaris de la Unió Muntanyenca Eramprunyà. L'assistència total va ser de 121 persones.*

2.6. Exposició *The Dust Bowl. Quan la natura es rebel·la.*

Es tracta d'una exposició sobre refugiats climàtics. El Dust Bowl és la catàstrofe ecològica i humanitària ocorreguda durant els anys 30 als Estats Units d'Amèrica com a conseqüència dels mals usos agrícoles, agreujada pels efectes de la Gran Depressió generada pel Crac del 29. Es tracta del primer cas extensament documentat sobre refugiats climàtics.

El Dust Bowl és un exemple paradigmàtic de la falta d'entesa entre els humans i la naturalesa i de com es pot ermar la terra agrícola abocant a grans masses de població a una migració dramàtica per factors climàtics. Casos que es tornen a repetir actualment en diferents llocs del món a causa del canvi climàtic.

El diumenge 15 de desembre del 2019 es va fer la inauguració oficial de l'exposició que comptà amb la presència de Gemma Carbó, directora del Museu de la Vida Rural de l'Espluga de Francolí, Àlex Rebollo, comissari de l'exposició, Rosa Maria Fernández, tinenta d'alcalde de Territori, Medi ambient i Transició ecològica de l'Ajuntament de Gavà i Èric Plaza, regidor de Joventut, Mediació, Cooperació, Pau i Solidaritat de l'Ajuntament de Gavà. Aquell mateix dia es realitzà una visita guiada a càrrec del Comissari.

Si bé hi havia previstes tota un sèrie d'activitats relacionades i al voltant de l'exposició per al 2020, la Pandèmia féu caure totes les previsions. Aquesta exposició havia de tancar-se el 14 de juny de 2020 i la pandèmia féu que el 2021 encara hi fos present a les nostres sales.

Des de la inauguració fins al 12 de març del 2020 la van visitar gairebé 1100 persones. Després del tancament, des del setembre del 2021 fins al gener del 2022 hi van passar 1800 persones més, arribant a un total de 2.907 persones al seu tancament definitiu el gener del 2022.

2.7. Participació en comissions i consells.

- *Comissió Consultiva del Parc del Garraf:* un representant del Museu i un altre representant de l'Ajuntament en formen part.
- *Comissió Tècnica per a la Coordinació de l'Ús Públic al Parc del Garraf-Olèrdola i El Foix:* un representant de l'Ajuntament, com a Centre de Documentació del Parc del Garraf, en forma part.

2.8. Assistència a trobades, congressos i/o seminaris.

Un representant del Museu, com a Centre de Documentació del Parc del Garraf, ha seguit assistint a les trobades, congressos i seminaris organitzats en el marc de les comissions i consells dels quals forma part.

- *El dia 28 d'octubre, un representant del Museu, com a tal i com a coordinador del Centre de Documentació del Parc del Garraf, va participar a la reunió de la Comissió Consultiva del Parc del Garraf.*

Així mateix, la persona encarregada de la documentació del centre ha realitzat formacions assíduament.

3. Col·laboració en estudis o campanyes alienes a la Xarxa de Parcs Naturals.

3.1. Patrimoni natural.

3.1.1. Dia Mundial dels Ocells a Gavà.

El dia 2 d'octubre del 2021, amb motiu del "Dia mundial dels ocells", l'Ajuntament de Gavà com cada any va organitzar una jornada lúdica a l'Estany de la Murtra, en el marc de les activitats als espais naturals del Delta del Llobregat. Els participants van poder observar l'anellament científic d'ocells, van fer una visita guiada per l'entorn de l'espai i van col·laborar en la construcció de caixes niu i en penjar-les. L'Estany de la Murtra és un espai natural de Gavà que forma part dels Espais Naturals del Delta del Llobregat, i gaudeix de la consideració de zona d'especial protecció per a les aus.

3.1.2. Jugateca Ambiental de la Platja de Gavà.

Durant la tardor de 2016 es va posar en marxa la Jugateca Ambiental de la Platja de Gavà, iniciativa de l'Àrea Metropolitana de Barcelona amb la col·laboració de l'Ajuntament de Gavà que té com a objectiu oferir un espai de joc i experimentació en família, tot promovent el respecte a l'entorn i posant èmfasi en els valors ambientals de la Platja de Gavà. L'espai va funcionar el mes d'octubre i novembre, tots els dissabtes i diumenges d'11.30 a 14.00 hores a l'Avinguda del Mar, amb el Passeig Marítim, al davant de la zona de jocs infantils.

La Jugateca ambiental està formada per un punt d'informació ambiental i un espai de joc lliure per als més petits, amb jocs naturalistes i fabricats amb materials reutilitzats. També s'ofereix una activitat dinamitzada que té l'objectiu de donar a conèixer l'espai i la importància de preservar aquest ecosistema.

TARDOR 2021

Platja de Gavà

JUGATECAMBIENTAL Activitats per aprendre i gaudir en família

ESPAI DE JOC • TALLERS I ITINERARIS GUIATS PER EDUCADORS

Espai de joc: d'11.30 a 14.00 h
Activitats: de 12.00 a 14.00 h
Totes les activitats es fan seguint les mesures de seguretat. És imprescindible dur mascareta.

9/10/2021
L'hotel d'insectes
Què és un hotel d'insectes? Establim com es construeixen?

10/10/2021
Endinsa't en l'aigua i l'energia de casa
Tècniques i hàbits per optimitzar l'eficiència energètica de casa. Experimentem amb la nostra casa!

16/10/2021
Laboratori de microplàstics
Hem de decidir: aprenent a descobrir els microplàstics de la platja

17/10/2021
Què és més gran a què? La xarxa trífica
Juguem a descobrir què és una xarxa trífica. En creuem una!

23/10/2021
Fem saltar jugant
Les platges, espais d'activitat física i salut! Ens ballguem una mica!

24/10/2021
Activitat del 15è Cicle. Acció Platges Metropolitanas
Aprendre i practicar de conservació i millora de la biodiversitat al litoral metropolità

31/10/2021
Taurons, dofins i balenes
Juguem per descobrir la vida de catòls i taurons i fem un petit taller

07/11/2021
Dibuix naturalista i científic
Com es fa una il·lustració de natura? Ho descobrim de la mà d'un expert!

14/11/2021
L'art del mar: fem art amb elements naturals
Art amb la natura de la platja

21/11/2021
Conquereu les platges metropolitanas
La platja és plena de vida. Qui hi viu?

28/11/2021
Els tresors del mar
Les platges són ecosistemes marins. Observem patíbols i cargols i fem un petit taller

Segueix-nos a les xarxes socials:
@JugatecaAMB @ParcsplatgesAMB @parcsplatgesamb
#PlatgesAMB #JugatecambientalIAMB

Fundesplai Bosc de Llum. ECOLOGIA AMBIENTAL Ajuntament de Gavà AMB: Platges www.amb.cat/agenda

3.2. Residus, reciclatge i energia.

Des de fa uns anys Gavà ja acull mercats de segona mà. El 2021 però, s'ha optat per una nova imatge del format, ampliant també el nombre de parades i, per tant, de persones implicades en aquesta proposta. A més a més, per tal de dinamitzar el mercat de segona mà es va comptar amb activitats durant tota la jornada (3 de juliol) com ara música en directe a través d'un DJ a la Plaça de Jaume Perich, tallers de cosmètica natural per a adults i upcycling de joguines per a infants d'11.30 a 13.30 h a càrrec de Zero Waste Bcn. I a la tarda, de 16 a 19 h, la Reparatruck (furgoneta d'assessorament en reparació d'electrodomèstics, bicicletes, patinets...) de la mà de Solidança.

3.3. XESGavà.

L'any 2013 es va iniciar el projecte Xarxa d'Escoles per a la Sostenibilitat de Gavà, aquesta té l'objectiu de coordinar les accions d'educació ambiental entre els centres educatius i la ciutat, promovent l'intercanvi de recursos i experiències entre els centres educatius de la ciutat.

L'Ajuntament de Gavà, com a promotor d'aquest projecte es compromet a coordinar, fer el seguiment i l'assessorament dels centres educatius adherits. També es compromet a organitzar espais d'intercanvi d'experiències i accions formatives per al personal docent dels centres, garantir que els centres de la XESGavà tinguin un projecte d'educació per a la sostenibilitat i avaluar les actuacions realitzades per la xarxa. Actualment 7 centres educatius estan adherits a la XESGavà.

Els centres educatius que en formen part han definit els seus plans d'acció per a la sostenibilitat i els han implantat duent a terme les diferents accions plantejades. A nivell de Xarxa local d'Escoles per a la Sostenibilitat s'han dut a terme els seminaris de coordinació per a la sostenibilitat amb el suport del Centre de Recursos Pedagògics del Baix Llobregat. Els seminaris són espais formatius i d'intercanvi on els centres adherits s'assessoren i es doten d'eines per poder desenvolupar els seus plans d'acció.

També és promouen activitats conjuntes amb l'alumnat amb l'objectiu de dur a terme una acció conjunta i també coneguin els projectes que estan duent a terme altres centres educatius de la xarxa.

Del 7 al 9 de maig del 2021 es va dur a terme una nova edició de la jornada Clean up day de la XESGavà, jornada de retirada de residus, on hi van participar prop d'un centenar de persones, la majoria alumnes d'infantil, primària i secundària dels diferents centres educatius de la xarxa.

Pressupost i subvencions:

Subvenció de la Diputació de Barcelona 2022:6.200,00 €.-

Pressupost pel 2022:

Adquisició de documents.....	100 €.-
Materials fungibles:.....	500 €.-
Emolument documentalista	10.604 €.-
Emolument tècnic	11.025 €.-
Activitats (Expos., cursos, jornades, act. escolars, etc.).....	5.200 €.-
Dietes i desplaçaments.....	150 €.-

Pressupost total:.....27.579 €.-

Programa d'activitats 2022

Des de setembre del 2021 fins a dia d'avui l'organigrama del Museu de Gavà s'ha vist modificat. La figura de conservador de Patrimoni Natural ha passat a formar part del departament de Medi Ambient i s'ha inclòs la figura de direcció del Museu. Serà a partir d'ara aquesta direcció, qui assumirà les tasques de coordinació del Centre de Documentació, de la mà de la documentalista del Centre i del suport del tècnic de Medi Ambient en les qüestions que es considerin oportunes.

El fet de deslligar la figura de Conservador de Patrimoni Natural del Museu fa que des de la institució ens plantegem reconsiderar el discurs museogràfic, així com totes les activitats que fins ara s'havien realitzat. En aquest sentit, es vol continuar oferint una oferta on l'entorn en general i el Parc del Garraf en particular estiguin ben presents.

A dia d'avui volem mantenir les següents activitats:

1. **Descobrim el Garraf.**

L'Ajuntament de Gavà, com a gestor del Centre de Documentació del Parc del Garraf, organitza anualment les jornades de divulgació científica Descobrim el Garraf. Enguany es tornaran a fer aquestes jornades parlant d'una temàtica que anirà al voltant del Garraf.

2. **Activitats de difusió i divulgació del Parc del Garraf.**

- Entendre el paisatge des del Calamot. Taller organitzat des de l'Ajuntament de Gavà. Aquesta activitat s'adreça a alumnes de 1r cicle d'E.S.O., es duu a terme dalt del turó del Calamot i té com a objectiu fer-los descobrir el paisatge que els envolta, incloent el Parc del Garraf, i fer-los adonar de la transformació que ha patit el paisatge al llarg de la història humana i geològica.
- Jardí Botànic. Introducció a la botànica. Taller organitzat des de l'Ajuntament de Gavà. Aquesta activitat s'adreça a alumnes de 2n d'Educació primària i consisteix a una activitat pràctica sobre el món de les plantes que es duu a terme al jardí botànic i al laboratori del Museu de Gavà. Al Jardí Botànic s'hi troben representades les diferents comunitats vegetals del Parc del Garraf i els seus entorns.

Així mateix, volem fer incís en el paisatge en les visites que es realitzen assíduament al Castell de l'Eramprunyà, però també aquelles que es fan al jaciment de Can Valls de la Roca.

Sense oblidar, com és lògic, aquelles tasques de representació, coordinació i formació vinculades al Centre de Documentació:

3. Representació institucional.

El coordinador del Centre de Documentació continuarà assistint a les reunions de la *Comissió Consultiva del Parc del Garraf* i de la *Comissió Tècnica per a la Coordinació de l'Ús Públic al Parc del Garraf-Olèrdola i El Foix*.

4. Assistència a trobades, congressos i/o seminaris.

El coordinador del Centre de Documentació continuarà assistint a les *Reunions de Centres de Documentació de la xarxa de Parcs Naturals*, a les *Sessions de treball de Centres de Documentació d'Espais Naturals Protegits de Catalunya*, a les *Trobades de Centres de Documentació de la Xarxa de Parcs Naturals i biblioteques de la Xarxa de biblioteques de la Diputació de Barcelona* i a les jornades i cursos del *DocAmbCat (Centres amb documentació ambiental de Catalunya)*.